

Consternatie in de Bridgewereld: een dopingzondaar verliest zijn wereldtitel!

door Herman De wael

“Man bijt Hond” werd weer eens bevestigd. Een kort berichtje op de website van de Wereld Bridge Federatie werd door de hele wereldpers opgepikt. Zelfs onze bloedeigen VRT had het gezien, en ik werd dan ook prompt op de radio gebracht om het verhaal te vertellen aan heel Vlaanderen.

Wat was er gebeurd? Tijdens de finale van het recente Wereldkampioenschap (de “Rosenblum” cup) waren 12 spelers onderworpen aan een dopingtest. Eén van hen, de latere winnaar Geir Helgemo, bleek twee verboden substanties in zijn urine te hebben.

Geir Helgemo is een Noor, die al een tiental jaren speelt voor het professionele team Zimmermann. Hij woont in Monaco en komt voor dat land uit in internationale toernooien. Op dat ogenblik stond hij op nummer één van de wereldranglijst masterpoints (die eerste plaats zal hij ondertussen wel hebben moeten afstaan).

De Noorse belastingdiensten zagen recent een probleem in het aangeven van zijn inkomsten in belastingvrij Monaco, en klaagden hem vorig jaar aan voor belastingontduiking. Hij werd veroordeeld tot een gevangenisstraf voor een termijn die na beroep werd teruggebracht tot zes maanden. Hij zit overigens op dit moment zijn straf uit, en kon dus niet aanwezig zijn op het proces voor zijn dopingzaak. Dat riep hij overigens zelf niet in – hij aanvaardde zijn straf en heeft ondertussen laten weten niet in beroep te zullen gaan.

Maar laten we even de eigenlijke feiten op een rijtje zetten. Ik ken deze bijzonder goed, want toen de WBF eerst vernam dat er een positieve test was, moesten ze een commissie samenstellen om die te behandelen. En ik werd uitgezocht om secretaris te zijn van die commissie.

Bijgevolg weet ik dus zelfs meer dan wat er uiteindelijk werd beslist om publiekelijk te maken. Ik zal hier dan ook enkel de feiten vermelden die zijn bekendgemaakt.

Op 29 September van vorig jaar had men de eerste helft (48 giften) van de finale van het wereldkampioenschap gespeeld, tussen de teams Zimmermann (voornamelijk spelers die voor Monaco uitkomen) en Lavazza (voornamelijk Italianen). Team Zimmermann zou aan het eind van de tweede dag overigens deze finale winnen. Zoals de laatste tijd gebruikelijk, werden de twaalf spelers

verzocht zich te onderwerpen aan dopingcontrole. Die werd verricht door het Amerikaans Olympisch laboratorium in Salt Lake City.

Het laboratorium liet enkele weken later aan de WBF weten dat in de urine van Geir Helgemo twee verboden stoffen waren aangetroffen: Clomifene en synthetisch Testosteron.

Nadat er een positief resultaat is gevonden – en dit was de eerste keer in 20 jaar! – wordt eerst de speler in kwestie op de hoogte gebracht. Hij reageerde hoogst verbaasd. Hij krijgt dan de mogelijkheid om een tweede test aan te vragen (dat deed hij – die test bevestigde de eerste resultaten) en hij kon op dat ogenblik akkoord gaan met een voorlopige schorsing. Ook dat deed Helgemo, aangezien elk verder resultaat dat hij van dat moment af zou halen, toch zou geschrappt worden – voor hem en voor zijn ploegmaten – als hij achteraf schuldig zou blijken. Op dat moment (21 november 2018) stonden de herfstkampioenschappen van Amerika net voor de deur en Helgemo was wel aanwezig in Hawaii, maar hij kon er enkel genieten van de zon, hij heeft er dus vrijwillig niet gespeeld.

Op 11 februari kwam het tribunaal bij elkaar in Lausanne. De leden waren Jurica Carić, voorzitter van de Kroatische Bridgebond, Ata Aydin, Turks lid van de executieve van de EBL, en Francesca Carnicelli, Italiaans advocaat en juridisch raadgever van de Italiaanse bridgebond. Ook David Harris, de aanklager van de WBF, en Giovanni Capelli, de Italiaanse dokter die de oorspronkelijke test had afgenomen en ons kon vertellen wat de medische termen inhielden, was erbij. En uiteraard ondergetekende.

Over de details kan ik weinig kwijt, maar ik kan ondertussen wel vertellen wat ook al aan de New York Times werd bekend gemaakt. Geir Helgemo had een verklaring gegeven waarom de twee stoffen (Clomifene en synthetisch Testosteron) die in zijn lichaam waren aangetroffen, daar vermoedelijk waren geraakt. In het kader van zijn pogingen om gewicht te verliezen, had hij voedingssupplementen gekregen van een vriend body builder. En laten de gevonden stoffen nu net bij niet-sportieve body builders een nuttig effect hebben. Synthetisch testosteron heeft namelijk negatieve bijwerkingen op het libido, en Clomifene, normaal gebruikt door vrouwen om vruchtbaar te worden, heft die bijwerkingen op.

De reglementen van de WBF zijn geïnspireerd op deze van het WADA en heel duidelijk. Als er een verboden stof wordt gevonden is men schuldig aan dopingmisbruik, ongeacht of dit bewust of onbewust werd ingenomen, en ongeacht of de stof de prestatie in de sport kan beïnvloeden. De Commissie kon dus enkel nog oordelen over de strafmaat. Die is normaal gesteld vier jaar, maar kan verminderd worden tot één jaar als men bewezen acht dat de sporter ze onbewust had ingenomen. Daar kon de commissie zich bij vinden en Geir Helgemo werd dan ook geschorst voor een periode van één jaar. Die periode is ingegaan op 21 november 2018. Helgemo kan dus dit najaar niet deelnemen aan

de Bermuda Bowl, waarvoor zijn team Monaco zich heeft geplaatst. Op dit ogenblik is nog niet gekend of Monaco zonder zijn sterspeler toch nog zal deelnemen.

Wat de andere spelers van team Zimmermann betreft, zijn de reglementen ook heel duidelijk. In de competitie waarin de dopingtest werd gedaan wordt ook het volledige team gediskwalificeerd. Team Zimmermann heeft de finale dus niet gewonnen. De executieve van de WBF zal nog moeten beslissen of team Lavazza nu gouden medailles krijgt, maar ik verwacht dat dit inderdaad zal gebeuren.

Ook wat de resultaten van Helgemo betreft is het reglement heel duidelijk. Hij verliest alle resultaten die hij in heel het kampioenschap heeft behaald. Zijn 64^e plaats in de halve finale van de mixed-paren is hij dus ook kwijt. Maar voor de andere ploegleden verandert er niets, tenminste indien de commissie oordeelt dat de doping geen invloed had op de resultaten. Dat besliste de commissie inderdaad en dus mogen de vijf andere spelers hun resultaten voor de finale behouden. Waarschijnlijk zal de WBF hen dus belonen met zilveren medailles en de tweede plaats.

Tot dusver de feiten, maar waarom konden deze gebeuren? Waarom wordt een speler geschorst voor het gebruik van een stof waaraan geen eigenschappen kunnen toegeschreven worden waardoor hij beter zou bridgen?

Welnu, dat is de politiek van de internationale dopingwaakhond WADA. Voetballers halen weinig voordelen uit EPO, maar ook voor hen is die stof verboden. De verboden stoffen zijn immers schadelijk voor iedereen, en als ze niet baten, waarom zou je ze dan nemen? Daarom is er ook nog nooit een voetballer betrapt op het gebruik van EPO, alhoewel daar wel degelijk op getest wordt. En als een individu een stof nodig heeft voor gezondheidsredenen, dan kan hij daarvoor een uitzondering aanvragen, een zogenaamde TUE. Die wordt meestal ook toegekend. Zo heeft Bradley Wiggins de tour gewonnen alhoewel hij steroïden gebruikte, voor medische doeleinden.

En verder is een topsporter zelf verantwoordelijk voor het nakijken of elk voedingsmiddel dat hij tot zich neemt, geen verboden stoffen bevat. Het is daarin dat Helgemo in de fout is gegaan. Hij weet dat hij als topsporter in het oog wordt gehouden (dat heeft hij mij in een mail toevertrouwd: "ik ben waarschijnlijk de vaakst geteste bridger"), en hij erkent dan ook dat hijzelf verantwoordelijk is.

Maar waarom heeft de Wereld Bridge Federatie überhaupt een dopingreglement? Dat is omdat de WBF een erkende Internationale Federatie (IF) is. Het IOC erkent, behalve de 41 sporten die op de Olympische spelen komen, nog een dertigtal andere sporten, waaronder zeer belangrijke, zoals Squash, Korfbal, Schaken en Bridge. En om zich een IF te mogen noemen moet men voldoen aan een hele reeks voorwaarden, zoals gelijkheid voor vrouwen, anti-discriminatie, en een anti-doping politiek.

Zou de WBF dan een anti-doping politiek kunnen hebben waarin testosteron niet verboden is? Ja, dat zou kunnen, maar ik denk niet dat het IOC zou goedkeuren dat er een anti-doping beleid is waarbij niets verboden is. En overigens, waarom zou men dat doen? Het is redelijk eenvoudig om zich aan de reglementen te houden, dus wat kost het?

Doet de WBF er eigenlijk wel goed aan om zich door het IOC te laten erkennen? Wel, ik denk van wel. In veel landen is de overheidssubsidie enkel voorbehouden aan erkende sporten. Terecht, in mijn opinie. Als er ergens een sport is waar minderheden worden uitgesloten, is het niet aan de overheid om die sport aan banden te leggen – dat kan onrechtstreeks via het IOC gebeuren. In België krijgt de Bridgesport weinig sponsoring van overheidswege, maar we krijgen af en toe toch een kleine subsidie van het BOIC – uiteraard omdat de WBF een IF is.

Geldt het anti-dopingreglement dan ook voor ons in Vlaanderen? Theoretisch wel, ja. Ook het Vlaams anti-doping agentschap kan beslissen om bij de Beker van Vlaanderen dopingtests te komen uitvoeren. Maar de kans dat ze dat ook effectief zouden doen is zeer klein. Ikzelf heb enkele jaren geleden gevraagd om mijn medische uitzondering te mogen insturen. Er werd mij geantwoord dat testen extreem onwaarschijnlijk zouden zijn. Waarschijnlijk willen ze de administratie beperken.

Heel de affaire Helgemo is dus wellicht moeilijk te begrijpen, maar toch correct. Hoe spijtig het ook is voor deze bijzonder aangename man, die bovendien zeer duidelijk de beste bridger ter wereld is.